

พระราชบัญญัติ

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๓๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒

เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช

โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำ

แนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปฏิรูป

ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒”

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กันยายน ๒๕๓๒

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติ^๕นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ เกษตรกร ” ใน
มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ “ เกษตรกร ” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
เป็นหลัก และให้หมายความรวมถึงบุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทาง
เกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกร บรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมเป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็น
หลัก ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาด้วย ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน
จังหวัด ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่ง
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน
กรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์
ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมชล
ประทาน อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมประมง อธิบดี

กรมที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
 เลขาธิการสำนักงานกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดี
 กรมการช่างเทคนิค อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
 อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมศนารักษ์ อธิบดีกรมบัญชีกลาง
 ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ผู้จัดการชนเคหะเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
 การเกษตร ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย
 และประช. นายมนตรีธรรมการเกษตรแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ
 และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทน
 เกษตรกรรกรรทคนและผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิดเส. เนต. ให้เลขาธิการสำนักงาน
 การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

เมื่อได้มีพระ มกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๒๕
 ให้มีขึ้นในท้องที่กรุงเทพมหานครแล้ว ให้คณะกรรมการทำหน้าทีคณะ
 กรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสำหรับกรุงเทพมหานครด้วย

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒ วรรคสอง เมื่อได้มีพระราช
 มกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน มาตรา ๒๕ ให้มีขึ้นในเขตอำเภอหนึ่ง
 อำเภอใดในจังหวัดใดแล้ว ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 ประจำจังหวัดซึ่งคณะหนึ่งในจังหวัดนั้น เรียกว่า "คณะกรรมการปฏิรูป
 ที่ดินจังหวัด" ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีพระราชกฤษฎีกา
 เกษตรจังหวัด ปลุสสัตว์จังหวัด นายอำเภอจังหวัด ผู้แทนกรมการ
 ราชการ ผู้แทนกรมที่ดิน สหกรณ์จังหวัด หัวหน้าผู้จังหวัด เจ้า
 กที่งานที่ดินจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กันยายน ๒๕๑๖

ทั้งอำเภอในท้องที่ที่มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พัดนาการจังหวัด
ประชาชนกระทรวงจังหวัด ราชบัณฑิตยสถาน อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทน
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้แทนเกษตรกรใน
จังหวัดนอกสภานางรัฐมนตรีเกษตร ไม้เถรกรรม และปฏิรูปที่ดิน
จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๕ แห่ง
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“การกำหนดเขตที่ดินไม้แทนเขตปฏิรูปที่ดินตามวรรค
ให้กำหนดเฉพาะที่ดินที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เท่านั้นกรณีเจ้าเป็นจะต่อเขตของที่ดินลารืออื่น นอกที่แต่ยกได้ โดย
ดำเนินการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในเขตท้องที่อำเภอเกษตรผู้ไม่มี
ทุกประกอบเกษตรกรรมเป็นขอ เสนอ แล้วจึงลงมติโดยไม่มีเพียงขอ
การตรวจหา หรือท้องที่ที่ขอขอยื่นประมุขเกษตรกรรมอยู่เป็น
จำนวนมาก ตลอดจนมีผลผลิตต่อไร่ต่ำ แต่เกณฑ์ในการจัดอันดับความ
สำคัญในการกำหนดเขตก่อนแล้ว ในกรณีนี้ถือว่าเขตของตำบลลารืออื่นนอก
เป็นเขตปฏิรูปที่ดินนั้น ให้เป็นเขตเกษตรที่ลารืออยู่นอกเขตเทศบาลและ
ตำบล”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕ ทวิ แห่งพระราช
บัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔

“มาตรา ๒๕ ทวิ ถ้าที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาใหม่แปลงเล็กแปลงน้อยและมีได้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินใหม่ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ ตามมาตรา ๓๐ เสมือนว่าเป็นที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยไม่ต้องดำเนินการกำหนดเขตที่ดินในท้องที่นั้นให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา ๒๕”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(๑) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่ หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ได้ จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ได้ ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นเป็นผลการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีข้อกำหนดการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในกาปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

(๒) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือ

ที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ เมื่อ
กระทรวงการคลังได้ให้ความยินยอมแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขต
ปฏิรูปที่ดินให้มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
สำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามกฎหมายว่าด้วย
ทรัพย์สิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมได้

(๓) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ดินเรกร้าว่าเปล่า หรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือ
ทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน
และที่ดินนั้นอยู่นอกเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ให้ ส.ป.ก. มี
อำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

(๔) ถ้าเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะ
รัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวน
แห่งชาติส่วนใดแล้ว เมื่อ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไป
ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขต
ปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น และ
ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้
โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมตาม (๔) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็น
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ และมีอำนาจ

ในการให้เช่าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวได้ และให้ค่าเช่า
ที่ได้มาตกเป็นของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๒๕ แห่ง
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

“ในการจัดซื้อที่ดินตามมาตรา ๕ ถ้าเจ้าของที่ดินประสงค์จะขาย
ที่ดินของตนให้ทางหมด ก็ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้
แทน

“มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินเรือกอสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา
ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครอง
ในที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกร
และบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจาก
เกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตร
กรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์
ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

(๓) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร สำหรับ
สถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงาน
ขอสถาบันเกษตรกรนั้น ๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการ

เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดใหม่การ โอนสิทธิใน

ที่ดินให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อ

ตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดให้สถาบันเกษตรกร

ให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มา ถ้าแห่งที่ดินของรัฐและ

เกษตรกรถือครองอยู่แล้วเกินจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งก่อนเวลาที่

คณะกรรมการกำหนด เมื่อเกษตรกรตั้งกล่าว ยื่นคำร้องและยินยอม

ชำระค่าเช่า หรือค่าชดเชยที่ดินในอัตราหรือจำนวนที่เหมาะสม ตามที่

คณะกรรมการกำหนด สำหรับที่ดินส่วนที่เกินตามวรรคหนึ่งให้

คณะกรรมการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้ แล้วแต่กรณี ตามจำนวน

ที่เกษตรกรถือครองได้ แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ในกรณี

กำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินดังกล่าว ต้องคำนึงระยะเวลา

และวิธีการที่เกษตรกรได้ทดแทนมา ความสามารถในการทำประโยชน์

ประเภทของเกษตรกร และการทำประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วในที่ดินนั้น

ในการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามวรรคสาม ถ้า

เกษตรกรได้เข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวก่อน พ.ศ. ๒๕๑๐ ให้เรียกเก็บ

เฉพาะค่าธรรมเนียมในการโอนและรังวัด และค่าปรับปรุงพัฒนาที่ดินที่

ส.ป.ก. ดำเนินการให้ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด เฉพาะส่วนที่

ไม่เกินห้าสิบไร่

นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม(๑)(๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือส่งการมทรัพย์ให้แก่บุคคลใดเข้าเช่าซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสืบสานหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี

การจัดที่ดินให้เช่าหรือเช่าซื้อตามมาตรฐานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เกี่ยวกับควบคุมการเช่าหรือเช่าซื้อ และสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อดังกล่าวจะโอนแก่กันได้หรือตกทอดทางมรดกได้ เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ถ้า ส.ป.ก. ได้ที่ดินแปลงใดมาโดยการจัดซื้อหรือเวนคืนหรือได้มาตามมาตรา ๒๕ ทวิ เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สิทธิของผู้เช่าที่ดินแปลงนั้นตามสัญญาเช่าหรือตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นอันสิ้นสุดลง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสาม ของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปเป็นมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราช

บัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๓๖ ทวิ บรรดาที่ดินหรือสิ่งเกี่ยวทรัพย์สินใด ๆ ที่ ส.ป.ก.

ได้มาตามพระราชบัญญัติ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มรดกประสงค์เพื่อ
ประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ
และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อ

เกษตรกรรม

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินมี

อำนาจออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเกี่ยวกับที่ดินของ ส.ป.ก. ตามวรรค
หนึ่ง ทั้งนี้ ตามที่ ส.ป.ก. ร้องขอ”

มาตรา ๑๔ ที่ราชพัสดุที่กระทรวงการคลังได้มาเนื่องจากการจัดซื้อ
ของ ส.ป.ก. หรือมีผู้ยกให้แก่ ส.ป.ก. เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ให้กระทรวงการคลัง
ดำเนินการโอนที่ราชพัสดุดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. เพื่อใช้
ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติ การโอนที่ราช
พัสดุดังกล่าวมิให้นำความในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราช
บัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับ และให้ดำเนินการโอน
ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

บรรดาหนี้กรรมใด ๆ ที่ได้กระทำเกี่ยวกับที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้
คงมีผลใช้ได้ต่อไป

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

นายกรัฐมนตรี

ที่มาเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ประเทศไทย
 จัดให้มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมากระยะหนึ่งแล้ว แต่การดำเนินการ
 ยังมีอุปสรรคทำให้การงาน ไม่อาจดำเนิน ไปโดยเหมาะสมตามควร สมควร
 ขยายขอบเขตการจัดที่ดินในการปฏิรูปที่ดินให้กว้างขวางขึ้น ให้สามารถช่วยเหลือ
 ผู้ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้ และอาจจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการสามัญ
 และต่อเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินได้ด้วย เพื่อให้งานดำเนิน ไปครบวงจรของภาค
 เกษตรกรรม นอกจากนี้ ในการจัดที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้มีกฎหมายว่า
 จะจัดซื้อที่ดินจากเกษตรกรใจขายได้หมดทั้งแปลงหรือไม่ และการนำที่ดินของ
 รัฐมาใช้จัดที่ดินมีกฎหมายว่า ยังไม่มีแนวทางที่แน่ชัดระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ
 จัดที่ดินว่า ส.ป.ก. สมควรจะทำที่ดินส่วนใดมาจัดได้เมื่อใดและเพียงใด
 ทั้งยังมีข้อจำกัดที่ ส.ป.ก. จะเข้าดำเนินการในที่ดินที่มีผู้ประสงค์บริจาค เพราะ
 ที่ดินนั้นต้องกลายเป็นพระราชพัสดุและที่ดินอาจมีขนาดไม่กว้างมาก ซึ่งไม่เหมาะสม
 ที่จะกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเล็ก ๆ โดยพระราชกฤษฎีกาหลายฉบับ ส่วนใน
 ขันนำที่ดินมาจัดให้แก่ประชาชนนั้น กฎหมายปัจจุบันได้แยกข้อแตกต่างระหว่าง
 ที่ดินที่เป็นของรัฐมาแต่เดิมกับที่ดินที่ได้มาโดยการจัดซื้อหรือเวนคืน ทำให้ไม่
 อาจจัดสิทธิในที่ดินให้แก่ประชาชนให้สอดคล้องกัน สมควรแก้ไขโดยคำนึง
 เป้าหมายและความต้องการของผู้รับการจัดที่ดินเป็นสำคัญ เพื่อให้สิทธิใน
 ที่ดินส่วนเอกชนสภาพความเป็นอยู่ในภาคเกษตรกรรมตามความแท้จริง อัน
 จะประกอบ ของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการ
 ปฏิรูปที่ดินจังหวัด และแนวทางในการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินยังไม่เหมาะสม
 สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายปัจจุบันเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ